

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛІНСЬКОГО
УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕЧНА АСОЦІАЦІЯ

ПРОГРАМА
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
СЕМІНАРУ

**„Роль освітянських бібліотек у формуванні
інформаційного простору України”**

16–18 вересня

Київ – 2012

УДК 027.7 : 004.774

Оксана Олександрівна Шиліна,

завідувач відділу

наукової бібліотеки

ЛНУ імені Тараса Шевченка

м. Луганськ

Україна

Web-сайт бібліотеки вишу як невід'ємна частина освітнього інформаційного простору

В період переходу до побудови інформаційного суспільства перед системою освіти стоїть завдання підготовки студентів до швидкого сприйняття й обробки великих обсягів інформації, застосування її на практиці, оволодіння сучасними засобами, методами і технологією роботи. Це допомагає йому отримати користь від доступу до ресурсів знання та включати досвід інших у свою освіту [4, с. 33].

Необхідними умовами розвитку інформатизації освіти є створення інформаційного освітнього простору (ІОП) [3, с. 71]. Його мета – задовольнити освітні (інформаційні) потреби суб'єктів освітньої діяльності шляхом забезпечення доступу до інформаційних ресурсів. В інформаційно-освітньому середовищі університету ресурсну та комунікативну сторони забезпечує бібліотека [2, с. 27].

Будучи підрозділом вишу, бібліотека виконує як свої інституційні функції, так і функції, наказані їй системою верхнього рівня, тобто вищого навчального закладу. Системний розгляд корпоративного ІОП вишу дозволяє виділити такі структурні компоненти, як факультети, кафедри, навчальний відділ, бібліотеку [1, с. 50]. Саме вони забезпечують якість освіти у виші, надаючи інформаційний простір.

Створення Web-сайту бібліотеки є важливою рисою сучасних процесів формування електронного ІОП.

Доступ до інформаційних ресурсів електронної бібліотеки ЛНУ імені Тараса Шевченка в мережі Інтернет забезпечує web-сайт бібліотеки: <http://lib.luguniv.edu.ua>.

Наукова бібліотека
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка

*Учитесь, читайте, і чужому нагадаєте
У свого не забувайте. М. Шевченко*

**Ласкаво просимо до Наукової бібліотеки
Луганського національного університету ім. Т. Шевченка!**

Наукова бібліотека ЛНУ імені Тараса Шевченка має фонд, що нараховує близько 700 тис. екземплярів, щорічне надходження - близько 20 тис. екземплярів.

За статистичними даними у 2011 році:

- Кількість читачів за єдиним читачьким квитком становило 16 362;
- Книговидача становить 863 540;
- Бібліотеку відвідало 344 177 читачів. На всіх структурних підрозділах було обслуговувано 44 046 читачів;
- Щодня в бібліотеку приходять близько 2 тис. читачів, а щоденна книговидача становить близько 4 тис. видань;
- Обслуговування читачів відбувається на 5 абонементних й в 5 читальних залах;
- Приміщення бібліотеки розташовані в 4 навчальних корпусах університету;
- До серверу бібліотеки протягом року було 48 016 запитів;
- Довідково-бібліографічний відділ бібліотеки протягом року виконав 11 275 довідок, в тому числі близько 700 електронних довідок.

Головна
Про бібліотеку

- Загальна інформація
- Що треба знати користувачу
- Програма розвитку бібліотеки

Ресурси бібліотеки

- Нові надходження
- Тематичні бібліографічні списки
- Вчені ЛНУ. Довідник
- Списки періодичних видань
- Виставки
- Рідкісні книги

Пошук документів

- Електронний каталог
- Автореферати дисертацій
- Магістерські та праці викладачів ЛНУ
- Етикетка бібліотеки

Місія бібліотеки

Інформація для філіалів
Новини

- Інформація для кафедр! Вимоги до електронних документів для розміщення в репозиторії ЛНУ імені Тараса Шевченка (24.04.2012)
- До уваги всіх, хто займається науковою діяльністю! (15.12.2011)
- До уваги магістрантів!!! (29.04.2011)

Довідкова служба

- Служба бібліотекаря
- Основи бібліографічних знань: дистанційний курс

Фотогалерея
Контакти

Метою створення сайту було забезпечення ефективної роботи користувачів з ресурсами бібліотеки, якісного та оперативного обслуговування читачького контенту бібліотеки, швидкий доступ до каталогів та фондів.

Основне завдання web-сайту – дати повну інформацію про бібліотеку і її інформаційні послуги. Для того, щоб інформація була доступна будь-якому користувачеві web-сайт має кілька різних мовних версій: російську, українську та англійську.

Оформлення сайту бібліотеки має типову структуру, тобто вся сукупність інформації розподіляється на кілька груп.

На „Головній сторінці” наводиться опис всіх розділів:

- «Про бібліотеку»,
- «Ресурси бібліотеки»,
- «Пошук документів»,
- «Комплектування»,
- «Заборгованість»,
- «Наша подяка»,
- «Інформація для філіалів»,
- «Новини»,

- «Довідкова служба»,
- «Фотогалерея»,
- «Контакти»,
- «Корисні посилання».

Це дає користувачеві можливість легко в них зорієнтуватися. Звідси можна одержати доступ до всіх розділів сайту бібліотеки. Також надані кількісні показники (обсяг фонду, число читачів, книговидачі, відвідувань і т.ін.)

Деякі розділи розглянемо докладніше:

Розділ „Про бібліотеку”, включає сторінки: „Загальна інформація” – історія створення бібліотеки, структура, у яку входить перерахування всіх підрозділів бібліотеки із вказівкою основних функцій і надаваних послуг, контактної інформації, режиму роботи. На сторінці „Що треба знати користувачу http://lib.luguniv.edu.ua/site/rus/about_lib/to_the_users.html” можна ознайомитися із правилами користування бібліотекою, обов’язками користувачів, порядком підписання обхідного листа, одержання нового читацького квитка.

Розділ «Ресурси бібліотеки» допомагає користувачам у навчанні та викладачам у науково-педагогічній роботі. У цьому розділі можна ознайомитись із новими надходженнями до бібліотечного фонду, попрацювати з тематичними бібліографічними списками, ознайомитись з вченими Луганського національно університету імені Тараса Шевченка, списками періодичних видань, виставками та фондом рідкісної книги.

Підрозділ „Виставки” несе в собі інформацію про книжкові виставки пов’язані з актуальною проблематикою, відомими датам і подіям.

Розділ „Пошук документів” надає доступ до електронного каталогу, повнотекстової бази даних, у якій містяться ресурси на різних мовах: російською, українською, англійською, німецькою у форматі .pdf).

«Електронний каталог» має два варіанти: простий пошук та розгорнутий. Пошук здійснюється за автором, назвою документа та за темою. Також можна вказати обмеження (наприклад знайти лише статті чи книги).

Доступ до повнотекстової бази даних здійснюється лише з електронного читального залу й пошук здійснюється за такими полями як: назва, автор,

тематичний розділ та вид документа. У наступному календарному році буде створена повнотекстова база дисертацій аспірантів які захищались у Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка.

«Заборгованість» – за допомогою цієї послугу користувач може дізнатись які документи знаходяться на його електронному формулярі та чи є він в боржниках.

«Інформація для філіалів» розміщуються новини та розпорядчі документи для бібліотек відокремлених філіалів вишу.

У розділі „Новини” відвідувач сайту може познайомитися з останніми новинами про роботу бібліотеки і її послуги.

На сайті в розділі „Контакти” розміщені посилання на web-сайти інших бібліотек та до репозиторію Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, в ньому зберігаються наукові праці викладачів університету.

«Довідкова служба» користувачі можуть звернутися із проханням підібрати список документів які наявні в бібліотеці, задати питання яке стосується роботи бібліотеки чи запитати про наявність того чи іншого документу. Як правило користувачі звертаються із проханням підібрати тематичну літературу щодо написання статей, курсових, дипломних, магістерських чи інших наукових робіт.

Допомогти користувачам оволодіти навиками самостійного пошуку інформації бібліотека здійснює за допомогою курсу «Бібліотечно-бібліографічних знань». Мета цього курсу: надати можливість користувачам оволодіти вміннями та навичками самостійного пошуку інформації, яка необхідна для навчання; показати можливості використання інформаційних технологій на прикладі електронного каталогу, повнотекстової бази даних; допомогти оволодіти навичками інформаційно-пошукової роботи щодо написання та оформлення рефератів, курсових, дипломних та інших праць в відповідності до діючих стандартів.

Відповідальність за інформаційне наповнення сайту бібліотеки ЛНУ імені Тараса Шевченка, поновлення сторінки з новинами, виконання довідок із запитамі віддалених користувачів у розділі „Ви нас запитували” та

електронною поштою покладена на відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення. Web-сайт наукової бібліотеки ЛНУ створили саме для студентів-користувачів та були враховані їх інтереси.

Пропоную подивитися найпопулярніші для перегляду сторінки web-сайту за півріччя у вигляді таблиці:

2012	Тематичні бібліографічні списки	Вчені ЛНУ. Довідник	Автореферати дисертацій	Нові надходження	Спитай бібліотекаря	Інформація про заборгованість	Інші
Січень	1305	93	261	185	142	-	2482
Лютий	1277	98	282	126	242	-	4059
Березень	1535	101	255	93	240	96	3923
Квітень	1395	79	285	133	250	108	3975
Травень	1040	344	88	49	34	101	2637
Червень	302	118	36	37	26	24	408
Разом	6854	833	1207	623	934	1329	17484

Сучасна бібліотека повноправний суб'єкт навчального процесу, тому необхідний такий засіб комунікації, який доступний у будь-який час без свят і вихідних. І таким засобом поза сумнівом є сайт.

Web-сайт бібліотеки – один із самих ефективних, зручних методів доведення до користувачів інформації про можливості бібліотеки, її потенціал, комунікативний засіб формування її іміджу та рекламних послуг.

Велику роль в ефективності діяльності бібліотеки ЛНУ імені Тараса Шевченка, займає колектив, у якому працюють не байдужі люди в кого можна вчитися та ті, кого можна вчити.

Список використаних джерел

- 1. Коряковцева Н. А.** Основные принципы функционирования библиотеки в корпоративном информационно-образовательном пространстве вуза / Н. А. Коряковцева // Научные и технические библиотеки. – 2011. – № 4. – С. 48–51;
- 2. Красикова Е. Г.** Библиотека современного вуза: информационные ожидания и особенности информационного поведения пользователей / Е. Г. Красикова // Научные и технические библиотеки. – 2010.– № 6.– С. 26–37;
- 3. Цветкова А. Л.** Электронная библиотека на основе информационной среды образовательного учреждения / А. Л. Цветкова // Научные и технические

библиотеки. – 2010 – № 5. – С. 67–75; 4. Юсупова Г. Н. Приоритеты и социальная значимость формирования информационной культуры студентов различных специальностей / Г. Н. Юсупова // Научные и технические библиотеки. – 2010. – № 3. – С. 33–37; <http://lib.luguniv.edu.ua>.

Шиліна О. О. Web-сайт бібліотеки вишу як невід’ємна частина освітнього інформаційного простору

У статті розглянуто необхідність створення освітнього інформаційного простору для допомоги навчання студентів вишу та проаналізовано Web-сайт наукової бібліотеки ЛНУ імені Тараса Шевченка, як складової ІОП.

Ключові слова: Web-сайт; інформаційно-освітній простір; користувачі; інформаційні ресурси; повнотекстові БД.

Шилина О. А. Web-сайт библиотеки вуза как неотъемлемая часть образовательного информационного пространства

В статье рассмотрена необходимость создания образовательного информационного пространства для помощи обучения студентов вуза и проанализирован Web-сайт научной библиотеки ЛНУ имени Тараса Шевченко, как составляющей ИОП.

Ключевые слова: Web-сайт; информационно-образовательное пространство; пользователи; информационные ресурсы; полнотекстовые БД.

Shylyna O. A. Web-site libraries hang however negative part of educational informative space

In the article the necessity of creation of educational informative space is considered for the help of studies of students hang and it is analysed Web-web-site of scientific library of LNU named after Taras Shevchenko, as a constituent of IES.

Keywords: Web-site; informatively-educational space; users; informative resources; fulltext database.